

Розв'язування таких задач мотивує застосовувати набуті знання та вміння для творчого розв'язання проблем. Це формує в учневі здатність до критичного мислення, до саморозвитку та самоосвіти. Такі вміння та знання є корисними для учня, адже саме в таких людях зацікавлене суспільство.

Література

1. Жидков С.І. Геометричні нерівності для довільного трикутника - X. : Видавнича група "Основа", 2008. - 143 с.
2. Федак І.В. Розв'язування рівнянь. Доведення нерівностей: Посібник для підготовки до математичних олімпіад у 9-10 класах //Тернопіль,1997, 64с.
3. Семенов В. О. Доведення нерівностей. Числові послідовності. Скінченні суми і добутки. X.: Вид. група «Основа», 2009. – 127 с.

Анотація. Пасічник Н.П. Доведення геометричних нерівностей як засіб розвитку математичних компетентностей учнів. В даній статті розглянуто доведення геометричних нерівностей як засіб розвитку математичних компетентностей учнів.

Ключові слова: геометрична нерівність, доведення нерівності, математична компетентність.

Abstract. Pasichnyk N.P. Proving geometric inequalities as a means of developing students' mathematical competences. This article considers proving geometric inequalities as a means of developing students' mathematical competences.

Key words: geometric inequality, proof of inequality, mathematical competence.

С.О. Скворцова

доктор педагогічних наук, професор,
Університет Ушинського, Одеса
ORCID 0000-0003-4047-1301,
skvo08@i.ua

ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ

Проблема формування в майбутніх учителів методичної компетентності є у фокусі уваги викладачів кафедри математики і методики її навчання Університету Ушинського, починаючи з 2009 року. Логіка наукового пошуку розгорталася від дослідження питання про формування професійної компетентності вчителя, результатом якого була модель формування професійної компетентності вчителя. Далі увагу викладачів кафедри було зосереджено на змісті і структурі методичної компетентності та її формуванні – побудована структурно-функціональна модель формування методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні учнів математики. З 2009 року по цей 2023 рік кафедра виконує НДР «Технології формування методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні учнів математики (0119U0020223)». Результатом виконання цієї теми є модель методичної системи підготовки майбутніх учителів до навчання учнів математики (рис. 1), яка враховує нове нормативне забезпечення – нові Державні стандарти початкової загальної і базової загальної освіти, зміст навчання вибудовується на концептуальних засадах Нової української школи.

При виконанні даної теми акцентовано увагу на технологіях навчання у вищій школі, які класифіковано на навчальні технології і технології на основі ІКТ (рис. 2). Навчальні технології містять три групи – технології організації процесу навчання, технологія контекстного навчання, технології організації навчального змісту. Технології на основі ІКТ включають технології організації очного навчання і технології організації дистанційного навчання.

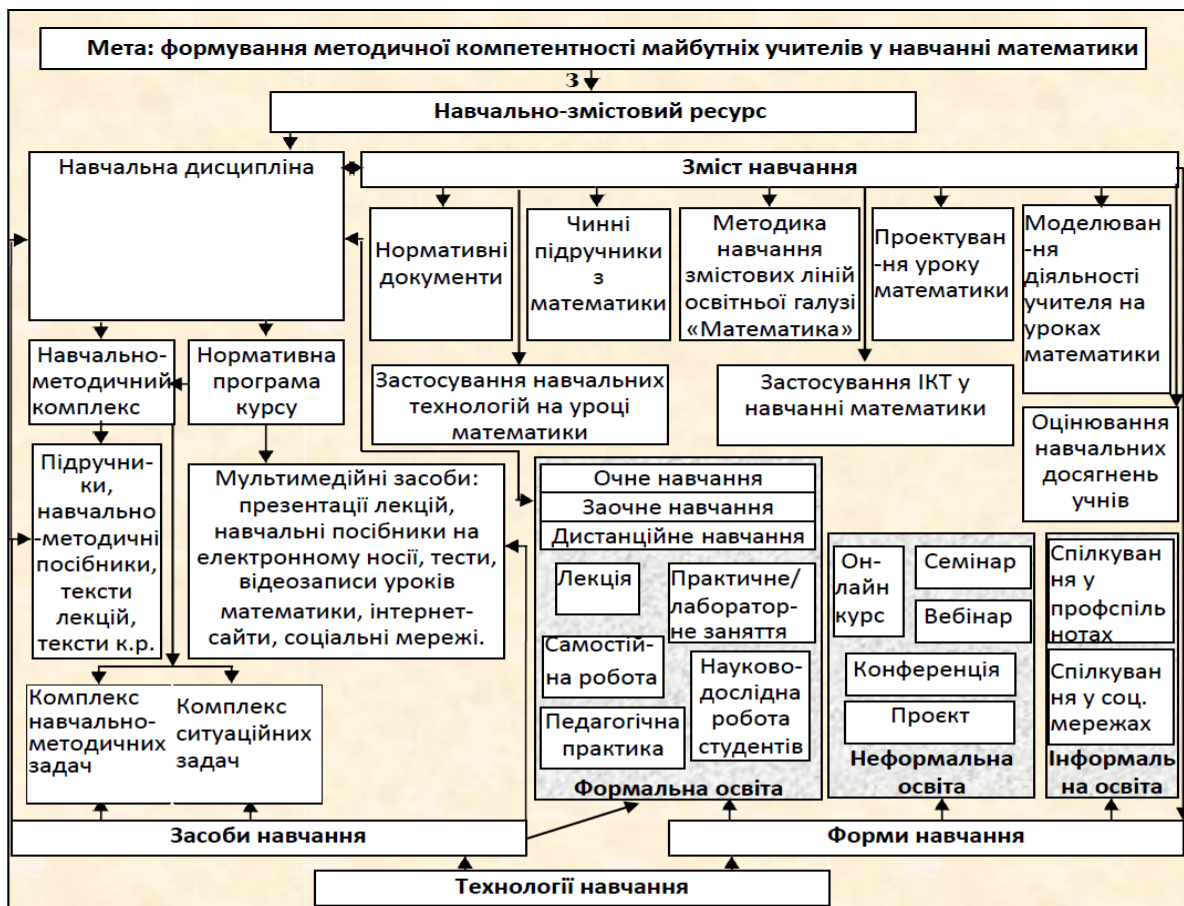

Рис. 1. Модель методичної системи підготовки майбутніх учителів до навчання учнів математики

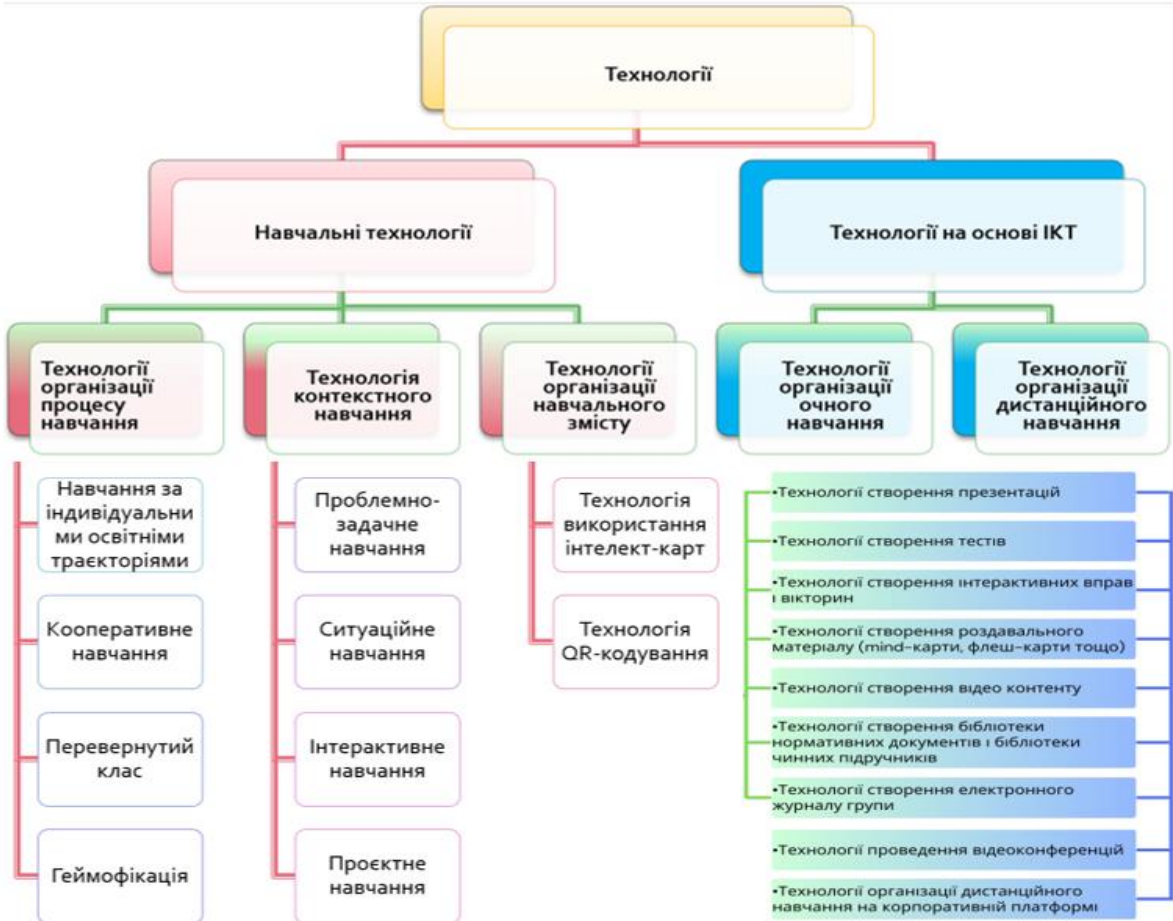

Рис. 2. Технології формування методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні математики

Анотація. Скворцова Світлана Олексіївна. **Технології формування методичної компетентності вчителя у навчанні математики.** В доповіді презентовано модель методичної системи підготовки майбутніх учителів до навчання учнів математики. Увагу зосереджено на технологічному блоці. Технології навчання у вищій школі класифіковано на дві групи – навчальні технології і технології на основі ІКТ. Навчальні технології містять три групи – технології організації процесу навчання, технологія контекстного навчання, технології організації навчального змісту. Технології на основі ІКТ включають технології організації очного навчання і технології організації дистанційного навчання.

Ключові слова: методична компетентність, вчитель математики, технології формування.

Summary. Skvortsova Svitlana. **Technologies for the formation of teacher's methodical competence in teaching mathematics.** The report presents a model of the methodical system for training future teachers to teach mathematics to students. Attention is focused on the technological unit. Learning technologies in higher education are classified into two groups - learning technologies and ICT-based technologies. Educational technologies include three groups - technologies of organization of the learning process, technology of contextual learning, technologies of organization of educational content. ICT-based technologies include technologies for the organization of face-to-face learning and technologies for the organization of distance learning.

Key words: methodical competence, mathematics teacher, formation technologies.

В. О. Савош

кандидат педагогічних наук

Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти,

Волинський національний університет імені Лесі українки, м. Луцьк

ORCID ID 0000-0001-9499-885X

valsavosh@gmail.com

ПОНЯТТЯ «ВМІННЯ НАВЧАТИСЯ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»: СУТНІСТЬ ТА КОМПОНЕНТНИЙ СКЛАД

Поняття «Система неперервної освіти» тлумачимо як множину складників, які визначаються на основі конкретизації: 1) змісту системотвірної мети, тобто передбачення кінцевого результату освіти стосовно всього життя людини чи певного його періоду; 2) вертикального та горизонтального напрямів структурної організації освіти. Вертикальний напрям співвіднесено з рівнями формальної освіти, які визначено статтею 10 «Складники та рівні освіти» Закону України «Про освіту», а горизонтальний – зі складниками: суб'єкт орієнтованими (дитячо-юнацька освіта, освіта дорослих) та засобово орієнтованими (формальна, інформальна та неформальна освіта).

Аналіз контенту формувань змісту освіти переконливо доводить його орієнтованість на формування не лише знань, а й умінь.

У психологічних і педагогічних наукових працях поняття «уміння» набуває ґрунтового розгляду й трактується різними контекстами, які вибудовуються навколо лексем: «готовність», «здатність», «спосіб виконання дій», «підготовленість», «виконання дії», «застосування (використання) знань і навичок».

Науковці виокремлюють такі групи умінь:

- репродуктивні;
- продуктивні;
- спеціальні;
- загальні, загальнонавчальні, міжпредметні (метапредметні), узагальнені.

Репродуктивні вміння об'єднують у собі: 1) репродуктивні вміння діяти за зразком в стандартній ситуації (уміння сприймати й осмислювати знання в готовому вигляді (виокремлювати в навчальному матеріалі смислові частини, виділяти головне, складати тези, здійснювати відповідні записи тощо); уміння застосовувати знання з використанням готових зразків і алгоритмів в стандартних ситуаціях; організаційні уміння (уміння дотримуватися режиму дня, порядку на робочому місці, уміння чергувати різні види діяльності, уміння здійснювати оцінку результатів власних дій, що виконуються в знайомих ситуаціях з використанням приписів чи інструкцій); 2) репродуктивні вміння діяти в змінених ситуаціях на основі вибору способів дій з раніше засвоєних застосуванням способу спроб і помилок.

До сукупності продуктивних умінь віднесено: 1) продуктивні уміння (уміння сприймати й усвідомлювати знання (уміння здійснювати частково самостійний пошук проблеми, формулювати гіпотезу, визначати способи вирішення проблеми); уміння закріплювати й застосовувати знання (уміння виконувати дії на основі часткової перебудови і вибору способів дій мисленневими спробами); організаційні уміння (уміння самостійно сформулювати в новій ситуації мету й завдання навчальної діяльності, скласти план, оцінити свої дії й скоректувати їх у разі потреби)); 2) продуктивні творчі уміння (уміння сприймати й усвідомлювати знання (самостійно виокремити й сформулювати проблему, визначити спосіб її розв'язання, виконати заплановане, сформулювати висновки); уміння закріплювати і застосовувати знання (уміння творчо розробляти і використовувати нетрадиційні способи вирішення задач (виконання завдань)